

๕. พระพุทธรูปปางมารวิชัย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ทริภุญไชย เลขทะเบียน ๐๕/๑๐๙/๒๕๒๑

ศิลปะทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๔ (ประมาณ ๑,๒๐๐ - ๑,๓๐๐ ปีมาแล้ว)

ย้ายมาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

สัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง ๒๐ เซนติเมตร สูง ๒๖ เซนติเมตร

พระพุทธรูปปางมารวิชัย (ภุมิสปรสมุทรา) พระพักตร์ค่อนข้างยาว พระนลาฏกว้าง พระขนงเป็นสันโค้งยาวมาจรดสันพระนาสิก ไม่เชื่อมต่อกันเป็นเส้นเดียว พระเนตรเหลือบต่ำ มีระยะห่างระหว่างพระขนงมาก พระโอษฐ์หนา ยิ้มที่มุมโอษฐ์เล็กน้อย ขมวดพระเกศาใหญ่ พระอุษณีษะทรงกรวยนูนขึ้นมาจากพระเศียรเพียงเล็กน้อยเป็นรูปแบบที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียแบบอมราวดี พระรัศมีเป็นต่อมกลม พระกรรณยาวเจาะเป็นร่องกว้างพระวรกายได้สัดส่วน ครองจีวรเรียบห่มเฉียง ไม่มีชายจีวรหรือสังฆาฏิพาดเหนือพระอังสาซ้าย ประทับขัดสมาธิราบ (วีราสนะ) แบบหลวม ๆ พระขงฆ์ไม่ทับกันสนิท ยังเห็นฝ่าพระบาทซ้ายได้บางส่วน ถือเป็นลักษณะเฉพาะของศิลปะอมราวดี (เชษฐ ติงส์ญชลี, ๒๕๖๔, ๕๐-๕๑) ฐานหน้ากระดานเกลี้ยง แสดงลักษณะของพระพุทธรูปทวารวดีระยะแรก-ทวารวดีระยะที่ ๒ ตอนต้น อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๔

5. Buddha Statue in Subduing Mara Posture

Hariphunchai National Museum, registration number 05/109/2521

Dvaravati art, 8th - 9th century CE (1,200 - 1,300 years ago)

Moved from the National Museum Bangkok in 1978

Bronze, width 20 cm, height 26 cm.

The Buddha image in the posture of subduing Mara (Bhumisparsha mudra) displays a rather long face, a wide forehead, and long curved eyebrows touching the nasal ridge, but not connected in a single line. The distance between the eyebrows is large. His eyes look downwards, and his mouth is thick with a faint smile. Hair curls are large, along with a round halo and a conical protuberance, the clear influence of Indian art in the Amaravati style. His distended ears are pierced into a wide groove, and his body is proportional. The Buddha image is depicted wearing the fine diaphanous robe in the open mode, leaving the right shoulder bare. There is no mantle or Sanghati draped over the left shoulder. The statue is seated in the half-lotus pose (Virasana) with the legs loosely folded, one lying on top of the other with a part of his left sole visible, regarded as a unique feature of Amaravati art (Chet Tingsanchalee, 2021, 50-51). Sitting on an unadorned base, this statue represents the characteristics of the early Dvaravati Buddha images to the early Dvaravati phase II, around the 8th - 9th century CE.